

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี” ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Study) จากพระสงฆ์ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี จำนวน ๑๒๗ รูป โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการปกครองคณะสงฆ์ โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ ที่มีต่อการปกครองคณะสงฆ์ โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของพระสงฆ์ที่มีต่อการบริหารการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี

๔.๕ บทสัมภาษณ์ของพระสงฆ์ ที่เกี่ยวกับการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๒๗ รูป จำแนกตาม อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม วุฒิการศึกษาทางบาลี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑

ตาราง ๔.๑ จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

(n = ๑๒๗)

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
๑. อายุ		
๒๐ – ๒๕ ปี	๓๒	๒๕.๒
๒๖ – ๓๐ ปี	๒๖	๒๐.๕
๓๑ – ๓๕ ปี	๑๖	๑๒.๖
๓๖ – ปีขึ้นไป	๕๓	๔๑.๗
รวม	๑๒๗	๑๐๐.๐
๒. พรรษา		
๑ – ๕ พรรษา	๕๘	๔๕.๗
๖ – ๑๐ พรรษา	๒๔	๑๘.๙
๑๑ – ๒๐ พรรษา	๒๘	๒๒.๐
๒๑ – พรรษาขึ้นไป	๑๗	๑๓.๔
รวม	๑๒๗	๑๐๐.๐
๓. วุฒิการศึกษาสามัญ		
ประถมศึกษา	๖๐	๔๗.๒
มัธยมศึกษา	๔๕	๓๕.๔
อนุปริญญา	๕	๓.๙
ปริญญาตรีขึ้นไป	๑๗	๑๓.๔
รวม	๑๒๗	๑๐๐.๐
๔. วุฒิการศึกษาทางธรรม		
นักธรรมตรี	๓๔	๒๖.๘
นักธรรมโท	๒๔	๑๘.๙
นักธรรมเอก	๔๒	๓๓.๑
ไม่มีวุฒิการศึกษาทางธรรม	๒๗	๒๑.๓
รวม	๑๒๗	๑๐๐.๐
๕. วุฒิการศึกษาทางบาลี		
ประโยค ๑ – ๒ ป.ธ. ๓	๖	๔.๗

ตารางที่ ๔.๑ (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ป.ธ. ๔ – ๖	๕	๓.๙
ป.ธ. ๗ – ๙	๒	๑.๖
ไม่มีวุฒิการศึกษาทางธรรม	๑๑๔	๘๙.๘
รวม	๑๒๑	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่อง การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี จำแนกได้ดังนี้

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ ผู้มีอายุตั้งแต่ ๓๖ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๓ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗ รองลงมาคือ ผู้มีอายุตั้งแต่ ๒๐ – ๒๕ จำนวน ๓๒ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๒ และน้อยที่สุดคือ ผู้มีอายุตั้งแต่ ๓๑ – ๓๕ จำนวน ๑๖ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖

พรรษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ มีพรรษา ๑ – ๕ พรรษา จำนวน ๕๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗ รองลงมาคือ มีพรรษา ๑๑ – ๒๐ พรรษา จำนวน ๒๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐ และน้อยที่สุดคือ มีพรรษา ๒๑ พรรษาขึ้นไป จำนวน ๑๗ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔ %

วุฒิการศึกษาสามัญ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ วุฒิมัธยมศึกษา ประถมศึกษา จำนวน ๖๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๒ รองลงมาคือ วุฒิมัธยมศึกษา มัธยมศึกษา จำนวน ๔๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๔ และน้อยที่สุดคือ วุฒิมัธยมศึกษาอนุปริญญา จำนวน ๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓.๙

วุฒิการศึกษาทางธรรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ มีวุฒิมัศึกษานักธรรม เอก จำนวน ๔๒ รูป คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๑ รองลงมาคือ มีวุฒิมัศึกษานักธรรมตรี จำนวน ๓๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘ และน้อยที่สุดคือ มีวุฒิมัศึกษานักธรรมโท จำนวน ๒๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙

วุฒิการศึกษาทางบาลี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ ไม่มีวุฒิปริญญาธรรม จำนวน ๑๑๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๘ รองลงมาคือ มีวุฒิมัศึกษาประโยค ๑-๒ ปริญญาธรรม ๓ ประโยคจำนวน ๖ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔.๗ และน้อยที่สุดคือ มีวุฒิมัศึกษาปริญญาธรรม ๗-๙ ประโยค จำนวน ๒ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑.๖

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ ที่มีต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำหลวย จังหวัดลพบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ ที่มีต่อการปกครองคณะสงฆ์ โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำหลวย จังหวัดลพบุรี และจำแนกตามความคิดเห็นของคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒ โดยภาพรวม มีอยู่ ๔ ด้าน คือ ๑) ในด้านเมตตา ๒) ในด้านกรุณา ๓) ในด้านมุทิตา ๔) ในด้านอุเบกขา

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ ที่มีต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำหลวย จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวม

(n = ๑๒๗)

ที่	การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำหลวย จังหวัดลพบุรี	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑	การปกครองคณะสงฆ์ด้าน (เมตตา)	๓.๙๔	๐.๗๐๕	มาก
๒	การปกครองคณะสงฆ์ด้าน (กรุณา)	๓.๘๘	๐.๖๙๘	มาก
๓	การปกครองคณะสงฆ์ด้าน (มุทิตา)	๓.๙๙	๐.๗๑๓	มาก
๔	การปกครองคณะสงฆ์ด้าน (อุเบกขา)	๔.๐๙	๐.๗๒๒	มาก
ภาพรวม		๓.๙๗	๐.๖๖๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำหลวย จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๗$, S.D. = ๐.๖๖๓) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำหลวย จังหวัดลพบุรี ในด้านเมตตา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๔$, S.D. = ๐.๗๐๕) และด้านกรุณา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๘$, S.D. = ๐.๖๙๘) ด้านมุทิตา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๙$, S.D. = ๐.๗๑๓) ด้านอุเบกขา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๙$, S.D. = ๐.๗๒๒)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระสงฆ์ที่มีความคิดเห็นต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำหลวย จังหวัดลพบุรี โดย

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารละเอียดในแต่ละด้านพบว่า พระสงฆ์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อ การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี ด้านเมตตา

(n = ๑๒๗)

ลำดับ	การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ (ด้านเมตตา)	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑	ผู้นำจัดสวัสดิการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในวัดให้แก่พระสงฆ์ สามเณร และคฤหัสถ์	๓.๙๔	๐.๘๗๑	มาก
๒	ผู้นำมีการออกกฎระเบียบในการอยู่ร่วมกันเพื่อให้เกิดความสงบสุข แก่พระสงฆ์ สามเณร	๓.๙๕	๐.๙๑๖	มาก
๓	ผู้ปกครองผู้นำจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์เพื่อการศึกษาแก่พระภิกษุสงฆ์ สามเณร เด็ก และเยาวชนทุกชั้น	๓.๙๓	๐.๙๐๑	มาก
๔	ผู้นำให้การดูแลพระสงฆ์ สามเณร ศิษย์วัด และคฤหัสถ์ภายในวัดอย่างเท่าเทียมกัน และเป็นธรรม	๓.๙๔	๐.๙๐๒	มาก
๕	เมื่อมีอธิกรณ์เกิดขึ้น ผู้นำสามารถระงับอธิกรณ์ที่เกิดขึ้นได้ด้วยควมมีเมตตา (คือความรักใคร่)	๓.๙๑	๐.๘๔๐	มาก
๖	ผู้นำให้การอบรมดูแลแก่พระภิกษุ สามเณร และศิษย์วัด อย่างสม่ำเสมอ	๓.๙๘	๐.๘๙๑	มาก
ภาพรวม		๓.๙๔	๐.๗๐๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี ด้านเมตตาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๔, S.D. = ๐.๗๐๕)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พระสงฆ์ที่มีความคิดเห็นต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้ หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในเรื่อง ผู้นำให้การอบรมดูแลแก่พระภิกษุ สามเณร และศิษย์วัด อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = ๓.๙๘, S.D. = ๐.๘๙๑) และรองลงมาคือ ผู้นำมีการออกกฎระเบียบในการอยู่ร่วมกันเพื่อให้เกิดความสงบสุข แก่พระสงฆ์ สามเณร ($\bar{X}$ = ๓.๙๕, S.D. = ๐.๙๑๖) และระดับสุดท้าย เมื่อมีอธิกรณ์

เกิดขึ้น ผู้นำสามารถระงับอิทธิพลที่เกิดขึ้นได้ด้วยควมมีเมตตา (คือความรักใคร่) ($\bar{X}$ = ๓.๙๑, S.D. = ๐.๘๔๐)

สังเกตได้ว่า การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้ หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี ด้านเมตตา พระสงฆ์เป็นผู้นำในการอบรมดูแลแก่พระภิกษุสามเณร และศิษย์วัด อย่างสม่ำเสมอ มีการออกกฎระเบียบในการอยู่ร่วมกันเพื่อให้เกิดความสงบสุขแก่พระสงฆ์ สามเณร เมื่อมีอิทธิพลเกิดขึ้น ผู้นำสามารถระงับอิทธิพลที่เกิดขึ้นได้ด้วยควมมีเมตตา (คือความรักใคร่) เป็นที่หน้าพอใจสำหรับพระสงฆ์มาก

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ ที่มีต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี ด้านกรุณา

(n = ๑๒๗)

ลำดับ	การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ (ด้านกรุณา)	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑	มีการตรวจตราเยี่ยมเยียน สำนักศาสนศึกษา	๓.๖๙	๐.๘๗๐	มาก
๒	ส่งเสริมให้พระสงฆ์ศึกษาเล่าเรียนเพื่อให้เกิดความรู้	๓.๙๗	๐.๘๗๒	มาก
๓	ให้ความช่วยเหลือแก่พระสงฆ์ที่มีปัญหาในการ ศึกษาเล่าเรียนทางนักรธรรม บาลี หรือ สายสามัญ	๓.๘๔	๐.๙๒๑	มาก
๔	ให้การช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร และบุคคลทุกระดับที่มีความเดือดร้อน ด้วยความเป็นธรรม	๓.๙๑	๐.๙๔๓	มาก
๕	ให้การช่วยเหลือด้านอุปกรณ์การศึกษา กับวัดต่าง ๆ หรืออุปกรณ์การกีฬาต่าง ๆ ให้กับโรงเรียนทั่วไป	๓.๘๓	๐.๙๒๔	มาก
๖	ให้โอกาสพระสงฆ์ สามเณร ทุกรูปในการศึกษาเล่าเรียนโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติหรือบังคับ	๔.๐๖	๐.๙๖๒	มาก
ภาพรวม		๓.๘๘	๐.๖๙๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี ด้านกรุณา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๘๘, S.D. = ๐.๖๙๘)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พระสงฆ์ที่มีความคิดเห็นต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้ หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในเรื่อง ให้โอกาสพระสงฆ์ สามเณร ทุกรูปในการศึกษาเล่าเรียนโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติหรือบังคับ ($\bar{X} = ๔.๐๖$, S.D. = ๐.๙๖๒) และรองลงมาคือ ส่งเสริมให้พระสงฆ์ศึกษาเล่าเรียนเพื่อให้เกิดความรู้ ($\bar{X} = ๓.๙๗$, S.D. = ๐.๘๗๒) และระดับสุดท้าย มีการตรวจตราเยี่ยมเยียนสำนักศาสนศึกษา ($\bar{X} = ๓.๖๙$, S.D. = ๐.๘๗๐)

สังเกตได้ว่า การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้ หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี ด้านการให้โอกาสพระสงฆ์ สามเณร ทุกรูปในการศึกษาเล่าเรียนโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติหรือบังคับ และส่งเสริมให้พระสงฆ์ศึกษาเล่าเรียนเพื่อให้เกิดความรู้ มีการตรวจตราเยี่ยมเยียน สำนักศาสนศึกษาให้กำลังใจแก่ผู้เล่าเรียน เป็นที่หน้าพอใจสำหรับพระสงฆ์มาก ในด้านกรรณา อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ ที่มีต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี ด้านมูทิตา

(n = ๑๒๗)

ลำดับ	การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ (ด้านมูทิตา)	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑	ยกย่องชมเชยให้รางวัลแก่พระสงฆ์ผู้มีผลงานดีเด่นทางการศึกษา การเผยแผ่ และทางการปกครองคณะสงฆ์	๔.๐๙	๐.๘๘๒	มาก
๒	ให้รางวัลหรือยกย่องเชิดชูเกียรติเมื่อพระสงฆ์สอบได้นักธรรม หรือ บาลีระดับชั้นต่าง ๆ	๔.๐๖	๐.๘๓๙	มาก
๓	ยกย่องและชมเชยพระสงฆ์ที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ / กิจวัตรอย่างสม่ำเสมอ	๔.๐๐	๐.๘๓๖	มาก
๔	ส่งเสริมพระสงฆ์ที่มีความรู้ความสามารถเข้าไปช่วยพัฒนาสถานศึกษาของรัฐ และเอกชน	๓.๗๔	๐.๙๒๘	มาก
๕	การเพิ่มทุนและมอบทุนการศึกษาเพื่อเป็นรางวัลแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนดี ความประพฤติดี ทุกชั้น	๔.๐๕	๐.๘๔๔	มาก
๖	ส่งเสริมพระสงฆ์ภายในวัด ให้อบรมแนะนำสั่งสอนประชาชนให้อยู่ในศีลธรรม จริยธรรม มารยาทการ	๔.๐๓	๐.๙๕๙	มาก
ภาพรวม		๓.๙๙	๐.๗๑๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี ด้านมูทิตา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๙$, S.D. = ๐.๗๑๓)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ในเรื่อง ยกย่องชมเชยให้รางวัลแก่พระสงฆ์ผู้มีผลงานดีเด่นทางการศึกษา การเผยแผ่ และทางการปกครองคณะสงฆ์ ($\bar{X} = ๔.๐๙$, S.D. = ๐.๘๘๒) และรองลงมาคือ ให้รางวัลหรือยกย่องเชิดชูเกียรติเมื่อพระสงฆ์สอบได้นักธรรม หรือ บาลีระดับชั้นต่าง ๆ ($\bar{X} = ๔.๐๖$, S.D. = ๐.๘๓๙) และระดับสุดท้าย ส่งเสริมพระสงฆ์ที่มีความรู้ความสามารถเข้าไปช่วยพัฒนาสถานศึกษาของรัฐ และเอกชน ($\bar{X} = ๓.๗๔$, S.D. = ๐.๙๒๘)

สังเกตได้ว่า การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้ หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี ด้านมูทิตา ยกย่องชมเชยให้รางวัลแก่พระสงฆ์ผู้มีผลงานดีเด่นทางการศึกษา การเผยแผ่ และทางการปกครองคณะสงฆ์ ให้รางวัลหรือยกย่องเชิดชูเกียรติเมื่อพระสงฆ์สอบได้นักธรรม หรือ บาลีระดับชั้นต่าง ๆ ส่งเสริมพระสงฆ์ที่มีความรู้ความสามารถเข้าไปช่วยพัฒนาสถานศึกษาของรัฐ และเอกชน เป็นที่หน้าพอใจสำหรับพระสงฆ์มาก ในด้านมูทิตา อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ ที่มีต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสังฆาธิการ อำเภอลำปาง จังหวัดลพบุรี ด้านอุเบกขา

(n = ๑๒๗)

ลำดับ	การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ (ด้านอุเบกขา)	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
๑	พระสังฆาธิการต้องมีสติปัญญา และเหตุผล เทียงธรรม เยือกเย็นสุขุมรอบคอบในการพิจารณาตัดสินอย่างถูกต้อง	๔.๒๐	.๘๑๐	มาก
๒	พระสังฆาธิการควรจะมีดีมานในความยุติธรรม ปฏิบัติตามความเป็นจริง ไม่มีอคติ	๔.๒๐	.๘๗๖	มาก
๓	พระสังฆาธิการการปกครองต้องมีจิตเป็นกลางมั่นคงไม่เอนเอียงไม่ยัคนดี ยัคนร้าย ด้วยอำนาจที่ผิด ๆ	๔.๐๕	.๙๘๓	มาก
๔	พระสังฆาธิการควรวางเฉย ไม่ยัคนดี ยัคนร้าย เมื่อเห็น			

ลำดับ	การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ (ด้านอุเบกขา)	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
	ผู้อื่นได้ดี และไม่ซ้ำเติมเมื่อเห็นผู้อื่นฉิบหาย	๔.๑๒	.๙๓๘	มาก
๕	พระสงฆ์ไม่ควรยึดมั่นถือมั่นไว้ควรมีอุเบกขา คือ ระมัดระวังใจมิให้ขึ้นลงด้วยความยินดียินร้าย	๔.๐๖	.๘๕๗	มาก
๖	พระสงฆ์ไม่ควรจะปล่อยวางไม่ลำเอียงไม่มีอคตินี้ คือพฤติกรรมการมีอุเบกขาที่ผู้นำควรมีประจำใจ	๓.๙๕	.๘๙๘	มาก
ภาพรวม		๔.๐๙	.๗๒๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสงฆ์อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี ด้านอุเบกขา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๙$, S.D. = ๐.๗๒๒)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสงฆ์อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ในเรื่อง พระสงฆ์ไม่ควรจะยึดมั่นในความยุติธรรม ปฏิบัติ ตามความเป็นจริง ไม่มีอคติ ($\bar{X} = ๔.๒๐$, S.D. = ๐.๘๗๖) และรองลงมาคือ พระสงฆ์ต้องมีสติปัญญา และเหตุผล เทียงธรรมเยือกเย็นสุขุมรอบคอบในการพิจารณาคดี อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = ๔.๒๐$, S.D. = ๐.๘๑๐) และระดับสุดท้าย พระสงฆ์ไม่ควรจะปล่อยวางไม่ลำเอียงไม่มีอคตินี้คือพฤติกรรมการมีอุเบกขาที่ผู้นำควรมีประจำใจ ($\bar{X} = ๓.๙๕$, S.D. = ๐.๘๙๘)

สังเกตได้ว่า การปกครองคณะสงฆ์โดยการประยุกต์ใช้ หลักพรหมวิหาร ๔ ของพระสงฆ์อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี ด้านอุเบกขา พระสงฆ์ไม่ควรจะยึดมั่นในความยุติธรรม ปฏิบัติ ตามความเป็นจริง ไม่มีอคติ พระสงฆ์ต้องมีสติปัญญา และเหตุผล เทียงธรรมเยือกเย็นสุขุมรอบคอบในการพิจารณาคดี อย่างถูกต้อง พระสงฆ์ไม่ควรจะปล่อยวางไม่ลำเอียงไม่มีอคตินี้คือพฤติกรรมการมีอุเบกขาที่ผู้นำควรมีประจำใจ เป็นที่หน้าพอใจสำหรับพระสงฆ์มาก ในด้านอุเบกขา อยู่ในระดับมากทุกข้อ